

Posudek disertační práce

Uchazeč ing.arch. Iva Dvořáková

Název disertační práce Výstavy architektury ve 20. století v Čechách

Studijní program architektura a stavitelství

Školitel prof. ing. arch. Petr Urlich, CSc.

Oponent Prof. PhDr. Petr Kratochvíl, CSc.

e-mail kratochvil.petr@volny.cz

Aktuálnost tématu disertační práce

komentář: Téma dosud nebylo tak systematicky zpracováno - více viz Závěrečné hodnocení

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Splnění cílů disertační práce

komentář: V některých bodech ano, v jiné méně - více viz Závěrečné hodnocení

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Metody a postupy řešení

komentář: viz souhrnný komentář

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Výsledky disertace - konkrétní přínosy disertanta

komentář: viz souhrnný komentář

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Význam pro praxi a pro rozvoj vědního oboru

komentář: viz souhrnný komentář

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň

komentář: přehledná úprava, kultivovaný jazyk

vynikající   nadprůměrný   průměrný   podprůměrný   slabý

Vyjádření k dodržení citační etiky

Citované pasáže jsou vždy vyznačeny.

Připomínky**Závěrečné zhodnocení disertace**

Dizertační práce na téma výstav architektury v Čechách má nesporný přínos pro poznání širších souvislostí architektonického vývoje u nás; má však též své slabší stránky. Začnu těmi pozitivy, která podle mne paradoxně nejvíce naplňuje 2. příloha práce - velmi obsáhlý a detailní soupis desítek (možná stovek) výstav, které se na území dnešní ČR odehrály v průběhu celého dvacátého století. Tuto přílohu, jež tvoří cca polovinu rozsahu práci, nelze považovat za projev snahy uměle natahovat text, aby dosáhl přiměřeného rozsahu. Je z ní zřejmé úctyhodné penzum času, jež autorka musela strávit studiem všemožných pramenů, především tedy časopisů, kde byly zmínky o výstavách publikovány. Přehled, který nabízí, tak svou podrobností dalece přesahuje tématicky obdobné, leč výběrové databáze vydané jednak Výzkumným pracovištěm AVU (pro období po r. 1956), resp. Ústavu dějin umění AV ČR (pro období starší). Stručné charakteristiky sdělující název výstavy, místo, dobu, organizátory, prameny aj údaje nepochybně ocení všichni další badatelé, kteří se tímto tématem budou někdy zajímat. Zdůvodněně jsou zde podchyceny i některé výstavy v zahraničí i výstavy, kde architektura tvořila jen část expozice a další hraniční případy.

Ve vlastním textu dizertace je tato materie jistým způsobem utříděna - především podle formálních kritérií (typu výstavního prostoru, vystavujících a kurátorů, délky výstavy apod) - a v historickém sledu, jenž se vrací i k počátkům vystavování architektury, je popsán vývoj vystavování připomenutím těch výstav, jež autorka považovala za důležitější. Lze tedy mluvit o jakési katalogizaci či systematizaci, kterou rovněž přičítám k pozitivním přínosům práce.

Problém však vidím v absenci nějaké hlubší interpretace jak vybraných výstav, tak samotného fenoménu vystavování. Úvodní pokus o zarámování problematiky filozofickými úvahami zavedl autorku na tenký led. Bez hlubšího porozumění zde citované Heideggerově filozofii, nebo Gadamerově hermeneutice nelze jejich pojmy tak přímočaře převádět na výklad procesu vystavování - v textu se pak tato neporozumění projevují spleťtými formulacemi, jejichž smyslu se čtenář jen těžko dobírá (viz např. 2. odstavec na straně 22).

Autorka nechce zůstat u pouhé popisnosti, ví, že vědecká práce musí začít formulováním problému, jenž má být řešen. Správně si na začátku klade dvě vědecké otázky: 1. Odrazila se tvorba prezentovaná na výstavách ve 20. stol. v následné architektonické tvorbě? a 2. Existuje vazba mezi novými trendy na výstavách a v architektonické tvorbě? Kladná odpověď na druhou otázku se ovšem nabízí sama, výstavy samozřejmě reflektují, co se aktuálně odehrává ve světě architektury - a autorka to dokládá paralelním sledováním obou rovin, tedy vývoje architektury a připomínkou dobových výstav. Odpověď na první otázku, či přesněji argumentaci, proč i na ni lze odpovědět kladně však v textu nenacházím, byť právě toto téma by mohlo být ohniskem výkladu, který by posunul práci od pouhé popisnosti. Na straně 23 dobře charakterizuje (jistě i na základě vlastních zkušeností) smysl vystavování a roli kurátora, kdy výstavu chápe jako specifické médium interpretace architektury, do níž kurátor vnáší svůj pohled a tedy i další vrstvu. Podle mne právě v tom je založena možnost, jak určitá výstava ovlivní další vývoj reálné architektury. Bohužel však v poněkud neutrálních popisech vybraných výstav takovou interpretaci nenajdeme. Rád bych proto vznesl otázku pro diskuzi během oponentury: Které výstavy podle autorky tedy sehrály onu iniciační roli pro vývoj samotné architektury? Případně: Které výstavy vynikly specifickým kurátorským pojetím, jež proměnilo náš pohled na architekturu, ovlivnilo proměnu hodnocení architektury, nebo vyvolalo obsáhlejší diskuzi v architektonické obci či širší veřejnosti? A čím toho dosáhly?

Přes konstatované nedostatky - tedy nejasnosti formulační a chybějící hlubší interpretace zkoumaného tématu - se kloním ke kladnému přijetí práce, zejména s ohledem na poctivé shromáždění a utřídění empirických poznatků, jež může sloužit jako východisko dalším výzkumům.

Doporučuji po úspěšné obhajobě disertační práce udělení titulu Ph.D.

ano

ne

Datum: 27.07.2023

Podpis oponenta: .....